

Lévai Ujság

ELŐNYÖS RÉSZ-
LETFIZETÉSI
FELTÉTELEK!

BAROSKA
LEVICE, Tel. 130
Varrógép szaküzlet.

független gazdasági, kulturális és kritikai hetilap.

IV. EVFOLYAM. 10. SZÁM.

1937. MARCHIUS 10. SZERDA.

ARA 1—Ké.

Masaryk G. Tamás

a Köztársaság első elnökének 87-ik születésnapján a szlovák JKB. reprezentatív ünnepi estét rendezett a városi nagyszálló színháztermében, amelyen a lakosság nemzeti és társadalmi különbség nélkül vett részt és zsúfolásig töltötte meg a nagytermet, hogy lerója tiszteletét az agg Elnökkel szemben. Az ünnepség programja nivós volt és méltó Masaryk szelleméhez. Az ünnepi beszédet az állami himnusz eléneklése után Vörös István professzor mondta, aki plasztikusan ismertette a közönységgel Masaryk jellemét és jelentőségét úgy a Csehszlovák köztársaság, mint általánosan Európa szempontjából. A Matica zenekara Schindler Rudolf vezénylete alatt, nagyszerű interpretációban adta elő Boieðlieu művét a Bagdadi kalifát. A dírigés és a zenekar minden dícséretet megérdemel, márrégen hallottunk zenekart ily precízen összetanulva szerepelni.

Az estély programján szerepelt Szudy Nándorné, Dános Lili zongoraművész is, akinek művészete nagyban hozzájárult az est jelentőségéhez és szépségéhez. Mendelsohn: Rondo Capricciosoját adta elő a töle megszokott rutinnal és átérzéssel. A művész nagy tudását a jelenlévő nagy publikum hatalmas tapssal köszönte meg. Szünet után a polgári iskola növendékei szavalókórusban üdvözölték Masarykot, utána pedig Bernáth József Mozart D-dúr koncertjének első részét játszotta hegedűn. A fiatal hegedűsnek már most feltűnően jó technikája van és ha ehhez megszerzi a rutint is, a művészek soraiba emelkedhet. Néhány további szép programszám után az ünnepély Fucsik: Florenci indulójával fejeződött be, amelyet a Matica zenekara adott elő Schindler karnagy vezénylete mellett.

Elmaradnak a tavaszi közmunkák.

Léva város képviselőtestületének közgyűlésén napirend előtt Antal Gyula városbíró részletesen beszámolt az országos hivatalban tett különböző intervenciókról. Ez az egyébként tartalmas beszámoló szomorú képet adott azok részére, akik már-már biztosra vették különféle nagyszabású közmunkák elkezdését. Sajnálatos kell megállapítanunk, hogy nincsen kilátás ezidén a szokásos tavaszi fellendülésre, a beígért építkezések nagyrésze vagy teljesen elmarad, vagy halasztást szenved.

A Kálna-Selmecbányai országos út Léva felé elkészült a Bát felé vonuló szakasz elkészítését azonban ezidén nem folytatják, halasztást szenved a posta, a járásbíró, az új szlovák elemi iskola felépítése is.

Nem valósulhat meg, mert még a tervezési stádiumot sem érte el az uszodaépítés sem. A jövő zenéje marad a gimnázium épületének kiépítése. A Petec szabályozás már tavalyi programot képezett, azonban különféle formalitá-

sok elintézése egyre késlelteti a megvalósulást és biztosra vehetjük, hogy éppen a furdószezon alatt fogják a legjobb esetben elkezdni a munkát.

A kislakások építése attól függ, hogy a szükséges kölcsönt a város megszerzheti-e vagy sem. Természetesen a munka kiadásával kapcsolatos ügyek még szintén nem nyertek elintézését.

Tudomásunk szerint elmarad az új laktanya, a katonai raktár felépítése is, ami pedig a lévai munkanélküliek szempontjából fontos lett volna.

Mind ezekből látható, hogy hiába köszöntött be még dátum előtt a kedvezőnek indult tavaszi időjárás, Léva ügyesülően közmunkák nélkül marad, nincsen kilátás arra, hogy a régen vajdú tervek megvalósuljanak. A közigazgatási nehézségeken kívül bizonyára anyagi természetű körülmények is közrejátszanak ebben és a város vezetőségének ismételt intervenciói aligha vezetnek eredményre.

174.904 korona...

méltóztassanak közelről megfigyelni ezt a számot. Sok pénz. Nagyon sok pénz. Ebből az összegből 4—5 millió koronás tőkét lehet amortizálni.

Ezt a 174.904 koronát Léva város költségvetésében találjuk évről-évre „a város tisztítása, öntözése” cím alatt.

Szóval Léva városának csaknem 175 ezer koronájába kerül a város — piszkosan tartása. Sőt még többre, mert ha a költségvetés tételeit alaposan szemügyre vesszük még vagy százezer koronát találunk olyan kiadást, ami a tisztasággal van összefüggésben (lőtartás, csatornák, árkok tisztítása stb.)

Nyíltan ki kell jelenteni, hogy — dacára a város nagy anyagi áldozatának s dicsegetreméltő áldozatkészségének — a város köztisztaságát egyáltalán nem tartjuk kielégítőnek.

Sajnáljuk, hogy a városi vezetőség nehezen határozza el magát reform intézkedésre. A rokkant és munkaképtelen aggyastyanokat részben már kicserélték hosszas gondolkodás után, de köztudomásu, hogy az öntöző autók mai

berendezésében rendkívül sok üzemanyagot fogyaszt s aránylag könnyű átalakítással a sokkal olcsóbb faszén gáza lehetne berendezkedni, mégsem történnek meg a szükséges intézkedések. Pedig ezáltal háromszor annyit futhatna az öntöző autók ugyanolyan üzemeltetés mellett s ezáltal a nyári hónapokban sokban lehetne csökkenteni a város poros jellegét.

A szeméthordás terén is sok reformra volna szükség, olyan reformokra, amely — esetleg kisebb költséggel — alaposabb és teljes munkát tesz lehetővé. Mint halljuk négy évi keserves megfizetett munka után elkészült egy szabályrendelet-tervezet, amelynek a kérdés rendezése a célja, de hogy az mikor kerül nyilvánosságra azt egyelőre nem lehet tudni. Belátható időn belül aligha!

Kétségtelen, hogy amikor közel 175 ezer koronát fordít a város tisztasági célokra, akkor jogosan várhatunk nagyobb eredményt ettől az áldozattól.

Több tisztaságot, de kevesebb port!

Titkos bizottságok

működnek Léván, mint arról pontos információink vannak. Nem valami földalatti összeesküvő szervezetek, tagjai a város legjobb polgáraiból regrutálódtak, még hozzá hivatalos felszólításra. A város ügyeivel foglalkoznak. Többek között a város tisztántartásával, a város fásításával. Mind a két kérdés olyan, amellyel már nemcsak illik, de kell is foglalkozni. Nem is azt kifogásoljuk, hogy foglalkoznak vele, nem is a bizottság tagjai ellen van kifogásunk, de nem hagyhatjuk szó nélkül a város ve-

zetőségének azt az önkényes eljárását, hogy ismételtelen figyelmen kívül hagyja a szabályrendelet ide vonatkozó félre nem érthető intézkedését.

A bizottságok alakítása, tagjainak kinevezése nem a városbírónak, nem a tanácsnak, de a képviselőtestületnek kizárólagos joga, legalább is ezt mondja a szabályrendelet 5. paragrafusának 30. pontja és ezt mondja még világosabban a 31. §. amelyből idézzük a következőket:

„A bizottságok hivatottak arra, hogy

a városi tanács és a képviselőtestület által hozzájuk utalt egyes ügyekben javaslatokat tegyenek, a hozzájuk besorított ügyeket tárgyalják és azokhoz hozzájárulásukat adják, illetve véleményt mondanak. A bizottságok állandóak és ideiglenesek, azaz esetről-esetre alakítottak. Az állandó bizottságok a következők: 1. pénzügyi bizottság, 2. szociális és egészségügyi bizottság, 3. építészeti, műszaki bizottság, 4. kultur bizottság, 5. mezőgazdasági bizottság, 6. üzemi bizottság, 7. nyugdíj bizottság, 8. jogügyi bizottság. Az itt felsorolt bizottságokon kívül a városi képviselőtestület a szükséghez mérten még más bizottságokat is állíthat fel.”

Nem hisszük, legalább is nem merünk arra gondolni, hogy a város vezetősége nem ismeri a szabályrendelet fenti intézkedéseit, annál is inkább, mert úgy emlékezünk, hogy egy ízben már felhívtuk erre a figyelmét. Az állam törvényei minden állampolgárra egyformán kötelezők, a város törvényei is minden lakosra egyformán kötelezők, de kétszeresen azokra, akik a végrehajtásukra hivatottak.

Garamvölgyi zeneszerző a rádióban.
F. hó 10-én Ujházy Nusi 6.15 perces kezdettel Várady Károly szódói új. tanító fiatal néptanár, Veres Vilmos ubarski költő szövegére írt dalaiból énekel. Várady lapunk nótapályázatán harmadik díjat nyert, utjabban a Rádió Ujság, és a Magyar Zeneszerző Országos Vándorgyűlés pályázatán diszoklevelet nyert.

Mozi műsora:

Szerda,

Apolló mozgó: Csak egy napig! Az amerikai autóversenyek izgalmas és idegfeszítő filme: Az országot réme... szerencsétlenség a halálkanyarban... ki felelős a katasztrófáért? a versenyző filmmel bizonyított ártatlansága...!! Percről-percre fokozódó izgalom. Főszereplők: Jack Mulhall, Julian Rovero, Lolo Laneová.

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap

Orient és Apolló mozgóknál: Az Orient mozgóban az előadás 8 és az Apollóban fél 9 órakor kezdődik. Szombaton az Orientben nincsen előadás. Vasárnap az Apollóban 6 és 8 órai és az Orientben 3, 5, 7 és 9 órai kezdettel. A magyar filmgyártás remekműve! Indig Ottó híres regénye nyomán! Ember a híd alatt. Vajda László rendezése. Kiváló művészi értékű filmdráma Főszerepekben a legkedveltebb magyar filmművészek: Csontos Gyula, Lázár Mária, Kiss Ferenc, Szakáts Zoltán. Elővéltelben biztosítsa jegyét!

Hétfő, kedd.

Orient mozgó. Ján Neruda klasszikus novellája nyomán készült csehül beszélő nagyjáték. A csavargók. Rendező Lamacz Károly. Főszereplők: Oskar Marion, Hana Vitová, Eman Fiala, Jozef Rovenský és a Švanda színház-görölök.

Budapesti tenyészállatvásárra és mezőgazdasági kiállításra

Vásárigazolványok

35 Ké-ért kaphatók:

DRUSTAN

expositúra, Levice Bati u. 11.

Gyorstalpaló munka a városi közgyűlésen.

A városi képviselőtestület csütörtökön este közgyűlést tartott, amelyet Antal városbíró fél hat órakor nyitott meg. A városbíró napirend előtt beszámolt annak a bizottságnak a munkájáról, amely legutóbb Pozsonyban járt, ahol sikeresen végig kilincselte a miniszteriumoknak ott lévő kirendeltségeit és gazdag tapasztalatokkal, bőséges igérettel megrakodva tért haza.

Allampolgárság és illetőségi ügyek tárgyalása után a kommunista párt egyhangú határozattal Pásztor Lajost delegálta a városi tanácsba. A polgári iskolákra vonatkozó legújabb törvény értelmében a lévai polgári iskola körzeti polgári iskolává való átminősítését kívánja a képviselőtestület Kelecsény község bekapcsolásával. Tekintettel arra a körülményre, hogy a polgári iskola dologi kiadásai eddig egyedül a várost terheltek az átminősítés után azonban ezen kiadások egyharmad részét a tartomány, egyharmad részét a járás és egyharmad részét azok a községek viselik, amelyek a körzetbe tartoznak. Dr. Fischer javasolja, hogy Podlužán, Szecse és Varsány községeket is kapcsolják a körzetbe ill. azok bekapcsolása érdekében a város a szükséges lépéseket tegye meg. Az előadó bejelenti, hogy az állami elemi iskola építésének érdekében a város minden lehetőre megteszi és a miniszterium által megkívánt telket a kérdéses nagyságban már is biztosította. Az építés mielőbbi keresztülvitelét Prágában a legközelebb megsürgetik. A gényei állami elemi iskola dologi kiadásaihoz való további városi hozzájárulást a képviselőtestület megszavazza a tanács javaslata után, hogy párhuzamos magyar osztályokat is állítsanak fel. Az előadó bejelenti, hogy az országos választmány a város egyes költségeinek rendezésével kapcsolatosan három kölcsönt teljesen, kettőt részben már is átvett és a többiekre vonatkozólag még ez évben intézkedik. A városi illetékek ellen beadott fellebbezésekre és a behajthatatlan követelések törlesztésére vonatkozó tanács javaslatot a képviselőtestület egyhangulag elfogadta.

A járdá kérdés.

Uj járdák létesítésére a tanács javasolja, hogy 300.000 koronát a város alapjaiból vegyenek kölcsön. Ez az összeg szükséges a munkák megindítására ill. azok helyetti fizetésére, akik egy összegben nem tudják a reájuk eső költségeket megfizetni. Ezek részére 4-6 évi részletfizetés engedélyezését javasolja a tanács. BARTYS igen rövidnek tartja azt az időt és kívánja, hogy a részletfizetéseket 10 évre engedélyezzék. Természetesen figyelembe kell venni az illető anyagi viszonyait. Felhívja a város

vezetőségének figyelmét arra, hogy ezen új munkaalkalomhoz a népjóléti miniszteriumtól, mint inség munkához kérjenek segítyt. VOJTÁSS előadó igen hosszúnak tartja a 10 éves terminust azért, mert nagyon nagy azoknak az uccáknak a száma, amelyekben járdákat kell készíteni és viszont a városnak nem áll módjában erre a célra nagyobb összeget rendelkezésre bocsájtani, így a kihelyezett pénz később térül meg és esetleg meggátolhatja a további munkálatokat. PÁSZTOR kéri, hogy a járdák költségeinél a munkásság anyagi viszonyait vegyék figyelembe. SIMAI városi mérnök azt a közvetítő javaslatot teszi, hogy a város külső területein, ahol ténylegesen oly szegény emberek laknak,

hogy azoknak 4-6 év alatt nem áll módjukban a járdafektetési költségeket megtéríteni, ott a 10 éves törlesztést engedélyezzék. A képviselőtestület a kiegészítő javaslatokkal együtt elfogadta a tanács javaslatát.

Gyorstalpalás.

A idő előre haladtával a képviselőtestület tagjai közül többen eltávoztak, mire a jelenlévők kérték a közgyűlés elnapolását. A város vezetősége ragaszkodott a közgyűlés további folytatásához. Erre megindult a gyorstalpaló munka és 16 perc alatt 21 tárgysorozati pontot tárgyaltak le és fogadtak el, amelyek között több lényeges és fontos ügy is előfordult. Ez a tempó tovább folytatódik, ha a kommunista képviselőtestületi tagok, akik a szavazógép szerepében nem tudtak belenyugodni, meg nem állítják a h. városbíró tiltakozása dacára. A Kollár ucca közvezésével kapcsolatosan Pásztor és Kovács képviselőtestületi tagok szóvá tették a közező munkások bérvizonyait és kérték azt, hogy lehetőség szerint a bányában is, ahonnan 40.000 Ké értékű anyagot rendel a város, lévai munkanélküliek legyenek alkalmazva. Ezután a még hátralevő 9 tárgysorozati pontot az előbbihez hasonló gyors tempóban néhány perc alatt a képviselőtestület megszavazta és háromnegyed 9 órakor a gyűlést a városbíró berekesztette.

— —

Ember a hid alatt.

Örömmel közöljük, hogy az Orient és az Apolló mozgóképnek sikerült megszerezni a magyar filmgyártás egyik legkomolyabb és legsikerültebb filmdrámáját, Indig Ottó színpadi darabja után készült „Ember a hid alatt” című filmet. Vajda László rendezésében ez a mai életből vett film komoly művészi munka. Az állástalan fiatal orvos hiábavaló küzdelme a kíméletlen sors polypkarjai ellen, mely a hullámsír felé sodorja az élni, a dolgozni akaró valamikor életvidám lelket, Szakáts

Zoltán mélyen átérzi és átéli szerepét. Kiss Ferenc, a hid alatti ember, élethűen játsza meg a munkát kerülő csavargó szerepét. Csorotos Gyula a kiváló művész, professzor szerepében újra alátámasztotta az elismerések babérkoszorúját. A jószívű ember, ki elfoglaltsága miatt meggyanusítja fiatal feleségét, önmagával küzd s visszafojtott szenvedélyes jeleneteiben bámulatos játékot produkál. Lázár Mária az orvosprofesszor felesége szerepében kedves és he-

Szemle a lévai kultúrfrontról.

A tél végével nagyobb részt befejezettek városunkban a kulturális előadások is. Talán nem végeztünk hiábavaló munkát, ha most a szezon végével visszatekinünk és szemlét tartunk a végzett munka felett. Léván nincs és nem is volt hiánya rendezések számában, azonban a legtöbb esetben hiányzott a rendszeresség. Bár a legtöbb kultúregyesület alapszabályában be foglaltatik a rendszeres népszerű kultúrunka, mégis alig egy-két esetben tapasztaltuk azt. Pedig a mai viszonyok kétszeresen szükségessé teszik a magyarság számára a rendszeres nevelő munkát. Ez azonban csak előre elkészített jól átgondolt terv szerint vezethető keresztül. Ezen a téren példaképpen állíthatjuk az összes egyesületek elé a J.M.K.T. ez évi munkáját.

Az előadások.

Elsőhelyen vezetett szerda esti előadásaival a J.M.K.T., amelynek munkásságáról a legnagyobb elismeréssel részletesen megemlékeztünk előző számunkban. Hasonló rendszeres tevékenységet fejtett ki a Munkás Akadémia, amelynek talán a legnagyobb látogatottságúak voltak az előadásai. A kultúra után vágyó munkások, iparosok tömegei látogatták kitarító szorgalommal azokat az előadásokat, amelyek Szlovenszkó szerte ismert szociológusok, újságírók és politikusok tartottak névös előadásokat. A Kaszinó ez évben is, mint már 75 év óta, amely időből sokszor egyedül képviselte Léva kulturális mozgalmait, névös estélyével, ha kisebb körben is, de lényegesen hozzájárult városunk kultúrfejlődéséhez. A Katolikus Kör a műkedvelő előadásokon kívül csak nagy ritkán rendez szorosabb értelemben vett kultúrelőadást. A Keresztény Munkás Egylet tisztán operett előadásokban éli ki nyilvános kultúrelétét. — Szemlénk során nem feledkezhetünk meg arról a jól sikerült kísérletről sem, amelyet az ősz folyamán a Szikra rendezett Hány János szabadtéri előadásaival. A Szovjet Barátok egyesületének előadásai a munkás tömegek százait vonták be a kulturális fejlődés útjára. A felekezetek különböző egyesületei a hitélet erősítésére rendezett előadásaikkal járultak hozzá hivatásuknak megfelelően a kultúrívó emeléséhez.

A sok egyesület közül, amelyeket alapszabályaik köteleznének nyilvános kultúrtevékenység kifejtésére több teljesen néma maradt ebben a szezonban. Ezek közül a magyarság szempontjából legnagyobb sajnálattal kell megemlétenünk az országos viszonylatban is egyik legnagyobb egyesületnek, a Sz.M.K.E. helybeli fiókjának csendes hallgatását, amely az egy évvel ezelőtti országos hírnévre emelkedett „Gyöngyösbokrétá” megrendezése óta még csak hírt sem hallatott magáról. Az a nézet, hogy Léván amúgy is túl sok a rendezés, nem egészen elfogadható, mert a Sz.M.K.E.-nek Léván speciális hivatása lenne elsősorban az ifjúság, az új generáció nevelésében és továbbképzésében. Egy olyan városban, ahol a magyarság számaránya meg hivatalosan is 50 %-os és nincs egyetlen magyar középis-

lyenkint érzeki. A kritika szerint a darab „Az orvosok” című híres amerikai drámával egy nívón áll. Egyelőre még Pozsonyban pergettik a filmet, ahonnan a lévai mozikkapják ezt a kiváló művet.

(—) **Műfogak, fogtömések**, arany, platina és „Wipla” (acél) híd munkák tartós és szép kivitelben, jótállás és szolid árak mellett készülnek **BÁZLIK** állam. vizsg. fogtechnikusnál, Szepesi-ucca 9. szám.

kelája sem, különösen fontos lenne az ifjúságnak a nevelése. A magyar irodalomnak, a magyar történelemnek, de legfőképpen a magyar helyesírásnak az ismeretése.

A község.

Nyugodt lélekkel mondhatjuk és állíthatjuk, hogy Léván csak az operett előadásoknak van biztos és kitartó közönsége. Egyéb más rendezéseken és előadásokon a ritkaság számba megy a nagyobb számú közönség. Kivételek azonban vannak. A Munkás Akadémia előadásai, szintúgy a Szovjet Barátoké is nagyobb tömegeket vonzottak. Sőt mondhatjuk, hogy a J.M.K.T. előadásain is nagy számmal láttuk a munkásságot állandóan képviselni. Sajnálatos tényként kell megállapítanunk, hogy az u. n. középosztály csak a legkritikább alkalommal mozdítható ki otthonából. A lévai község érdeklődéstelenségét és közömbösségét csak „nagyobb események”-kel lehet megtörni. Eppen itt mutatkozik a tervszerű előadás sorozatoknak jelentősége és szükségessége, mert csak ezen az úton és ilyen irányban lehet rávenni az embereket a kulturális szükségletek utáni vágy fölkelésére és kielégítésére.

Ahogy én látom...

a lévai városi képviselőtestület legutóbbi gyűlésén igen egyszerűen intézték el az ügyek nagyrészt és rekordot állítottak fel a gyorsaság terén. 21 tárgysorozati pontot 16 perc alatt intézték el. Egy ügyre ca. 40 másodperc jutott. Ez valóban rekordot, mondhatjuk olimpiai rekordot jelent még a huszadik században is, amelyet pedig egyébként is a gyorsaság századának kereszteltek a történet írók. Vajon mit szólnak majd ehhez az új rekordhoz a sportemberek, no meg a történetírók, akik majdan egyszer megírják ennek a városnak tarka krónikáját. Bizony nyára megdöbbenve fogják regisztrálni ezt az eseményt és elretentő példaként fogják emlegetni a késő nemzedéknek, miként nem szabad közügyeket elintézni. A demokrácia a közügyek nyilvános megtárgyalását jelenti és mondanunk sem kell, hogy ezt a gyorsaságot nem azonosíthatjuk a nyilvános megtárgyalásával, mert 40 másodperc alig elegendő arra, hogy a tárgysorozat címeit rendezés felolvassák. Ne hidd derék olvasó, hogy valami bagatel dolgról volt szó. Voltak olyan pontok is, amelyek a városi tisztviselők régen várt fizetés rendezésével foglalkoztak és ez bizonyára pénzügyi kérdés is. De függetlenül az ügy fontosságától a város lakossága és érdeke megköveteli, hogy minden ügy részletesen legyen ismertelve a közgyűlésen, még akkor is, ha netán a képviselőtestületi tag urakat nem is érdekelné. Az elkövetkezendő választásokon a város szavazópolgárai nem fognak megelégedezni az ilyen antidemokratikus gyorsaságú elintézésekről...

OKULÁR.

Tavaszi ujdonságok

KABÁT

KOSZTÜM és

RUHAKELMÉK

nagy választékban

divatárúházában.

Szőnyeg, függöny, paplan és linoleum
gyári lerakat.

Léva és a vízvezeték.

Régebben hírt adtunk arról, hogy az Országos Kórház vizellátása érdekében még hónapokkal ezelőtt a Kohár emléké közelében megindult a kutatás megfelelő minőségű és mennyiségű vízer után. A legutóbbi furások kedvező eredménnyel jártak és sikerült nagyobb mélységben tiszta egészség és igen bő víz érre találni. A múlt napokban az egészségügyi, a közmunkaügyi minisztérium, valamint az országos hivatal szakértői a város képviselőinek bevonásával tanácskozást folytattak a helybeli kórházban felépítendő vízművek érdekében. Ezen értekezleten a szakértők az előmunkálatokat végző mérnök jelentése alapján megállapították, hogy a talált vízer olyan bő, hogy az nemcsak a kórházat, de megfelelő vízművekkel az egész várost elláthatná kitűnő, egészséges tiszta vízzel. Minthogy a város csatornázását ugyanis rövid időn belül meg kell

kezdeni és akkor a vízvezeték kérdése is aktuális lesz, ezért a bizottság már most igen helyesen arra az álláspontra helyezkedett, hogy az építendő vízművet úgy kell megtervezni és részben elkészíteni, hogy az egyszerű hozzáépítéssel az egész város vízzükségletét fedezhesse. Az Országos Hivatal a főucca csatornázásához nyújtott segélyének az volt a feltétele, hogy a város 1938-ban kezdje meg a végső, az egész városra kiterjedő csatornázást. Így a város vezetőségének bőven van ideje arra, hogy ennek a csatornázásnak műszaki kivitelezését jobban előkészíthesse, mint az első „próba” csatornázás volt. De van ideje a város vezetőségének arra is, hogy a vízvezeték kérdésével is már jó előre foglalkozhasson és azt kellőképpen előkészíthesse, hogy a szokásos dupla munka ez esetben elmaradjon.

— —

A Pöstyéni fekete gyémánt.

A vadregényes Kárpátfolyam, a Vág medrének közepén fekszik Pöstyén furdősziget, a világhírű cseh-szlovák reumatürdő. Bárhol is mélyedjen a földbe az ásvó ezen a szigeten, 67 fokos forró termális viz bugyog fel mindenütt. Kén árad szét és a feltörő gázfelhők a görög mondák Acheronjára emlékeztetnek. Különösen egyéni poézise van ennek a festői környezetnek. Közvetlen közel a fehér Kárpátok őserdőkhöz hasonló bércei, szemben már gondozott kert-telepítvények, a sziget közepén az iszapfürdő és a vele egybekötött Thermia-Palace luxusszálló hatalmas kupolái.

A Vág másik partjáról a község templomai és a gondozott partról a modern villakolóniák köszöntenek egyszerű, fehér tárgyilagosságukkal. A folyam két világot választ el egymástól: Túl a községben az üzletek, mulatózások, nagy társadalmi- és sportrendezések világa, — itt a szigeten a gyógycsoda és a betegek világa, akik gyógyulást keresnek és találnak is.

Hangulatosak az európai mezbe átül-

tetett riksák, amelyeket emberkéz szolgál ki, szlovák nemzeti viseletben járó egyszerű emberek keresete, akik a beteget Európa legszebb fedett üveghidján keresztül viszik a kis kocsikon a fürdőbe, ahol fekete, vulkanikus iszapot ősrégi metódus szerint helyeznek el a megbetegedett izületeken.

Ezeket az iszapcsomagolásokat kipróbált ezermesterek végzik, akiknek ipara ágról-ágra, apáról-fiura öröklődik. Ezeket viszont kezelő orvosok állandóan ellenőrzik és mindent egybevetve eredményezi azután azokat a csodával határos sikereket reumánál, köszvénynél, ishiasznál, amelyekkel csak Pöstyénben találkozunk.

A kettétört mankó a szimboluma a gyógyultaknak. Ezért a hálás fürdővendégek feleslegessé vált botjaikat, mankóikat a híres pöstyéni „mankó-muzeumnak” testálják. Nemcsak híres művészek, sport-filmnagyságok, hanem koronás fők, minden társadalmi osztály hozzátartozói járultak hozzá, hogy ezt az emberiség egykori szenvedéseiről ta-

nuskodó, egyedülálló gyűjteményt gyarapítsák és ezzel Pöstyén hírnevét nyomtatékosan megerősítsék.

Gerenday Géza.

HIREK

— Nyugdíjazás. Sufák András pénzügyi főbiztos, a lévai jövedéki hivatal vezetőjét felettes hatósága március hó 1-től nyugdíjazta. Helyére Ipolyságról Kristian J. pénzügyi biztos helyezték át.

— A Tanítóképző új igazgatója. Šorner Károly igazgató távozása után az iskolaügyi minisztérium prof. B. Kozákot bízta meg az igazgatói teendők ellátásával, helyettesi minőségben. Most arról értesülünk, hogy a minisztérium prof. B. Kozákot megerősítette ezen állásában.

— Léva és a Jókai szobor. Hónappal ezelőtt megindult országsszerte a gyűjtés a legnagyobb magyar mesemondó, Jókai Mór komáromi szobrára. Nemcsak a magánosok, egyesületek, de a városok is egymás után küldték be koronáikat a szoborra. Léva megfeledezett és a híres kurucvárosban a szoc. dem. tanácstagok kellett javaslatot tenni megfelelő összegű adományra, hogy a város ne maradjon el. Ami természetesen mindenhol, Léva nem az. Az egyesült magyar pártok tanácstagjai, most vitát provokáltak és azt a látszatot keltették, mintha erre nem lenne pénz. Egy városnál legyen az bármilyen szegény is ilyen esetekben pár száz korona nem játszhat szerepet. A mellverdeső magyarok csak nehezen barátokztak meg a gondolattal, hogy Jókai Mór komáromi szobrára Léva városa 1000 koronát adjon. Ugyanazok az urak néhány nappal előbb szó nélkül szavazták meg a városbíróknak reprezentációs költségekre 6000 koronát.

— A Nagysallói Ref. Ifjúsági Egyesület farsangi estélye nagy siker jegyében folyt le a községi vendéglőben. Ez alkalommal színe került Tóth Ede Falu rossza c. népszínműve. A címszerepekben Balázs Lajos, Szántó Pál, Nagy Lajos, Ferencz Bözsi, Komáromi Jolán, Szilvás Lajos, Koncez Jelán kitűnő alakításokat nyújtottak, de a többiek Bera Gyula, Szőr Ágnes, Csonka Bözsi, Kulcsár Margit, Bera Lajos, Balog János, Kósa Ferencz, Földi János, Komáromi Gyula, Ferencz Lajos, Zsidó Irén, Szőr István, Balog Gyula és Ördög Sándor sokban hozzájárultak a darab sikeréhez. A népszínművet Kömley László és Szeles Sándor tanítók rendezték.

A magyar posta „Nemzetközi Vásár”-bélyegsorozata. A Budapesti Nemzetközi Vásár évről-évre hatalmasabb propagandája egyszerű új propagandaszakkal gazdagodott. A magyar posta »vásár-bélyeg-sorozatát» bocsát ki, hat különböző értékkel, minden felár nélkül. Emlétféreméltó, hogy ilyen alkalmi bélyegsorozatát a posta február 22-én hozta forgalomba és a vásár befejezésének napjáig vagyis május 10-ig árusítja. Forgalomban a bélyegek május 31-ig maradnak.

— Olaszország propagandafüzete eszperantó nyelven. Az olasz államva-

sutak Olaszországról igen csinos, megnyerő kivételű tájékoztató füzetet adtak ki eszperantó nyelven. A füzet szebbnél-szebb képekkel van felettüzdelve, melyek közül egy-néhány színes.

— Vasutépítés Surány mellett. A surány—lévai vasufonal surány—fődémesi szakaszának átépítését tavaly megkezdtek és a tervek szerint ez évben be is fejezik. A pálya áthelyezésének főcélja az volt, hogy azok a félreeső községek, melyeknek lakossága a surányi állomást volt kénytelen igénybe venni, vasufonalhoz, illetve vasutállomáshoz jussanak. Az átépítést úgy oldották meg, hogy a vonal érinti Egyházszeg és Malomszeg községeket. Egyházszegen pedig megállomást létesítenek. A surányi állomás felett felüljáró hidat építenek, amely a községet a külvárossal köti össze.

Villamos átszereléseket az új áramra

ÉDER KÁLMÁN koncesszionált villany- és vízvezeték-szerelő vállalata jutányosan készíti Motorokat gyári áron szállít.

Levice Szepessi ucca 20

— Megszűnik a Sport cigarettá. A cseh-szlovák dohányjövédék elhatározta, hogy a Sport cigarettákat kivonja a forgalomból. A Sport cigaretták kedvelői már is trafikból trafikba járnak, hogy minél több Sport cigarettát szedjenek össze arra az időre, amikor már egyáltalán nem lesz kapható. A dohányjövédék új cigarettát ad ki majd a Sport cigarettá helyett.

— Divat és háztartás. Ma sok háztartásban egy bizonyos ellentmondást látunk. — Egyrészt az ember szolgálataiba hajtja a haladás mindenféle vívmányát és otthonát a lehető leglakályosabb módon rendezi be, másrészt azonban ugyanazon háztartásban nem akarnak engedni régi, elavult szokásokból és a házi munkát oly kezdetleges módon látják el, mint 100 évvel, sőt többel ennekelötte. Ilyen háztartásban mindig lesznek sürölődások. A dolgozásnak az a módja, melyet anyáinktól vettünk át és tovább is alkalmazunk anélkül, hogy gondolkoznánk, ma javarészt már elavult és túl durva is mai használati tárgyaink számára. Legnagyobb hátránya azonban az, hogy hosszadalmas. Aki ezen régi módszerrel akarná a mai háztartást vezetni, a házi munka rabszolgájává válnék. Némi megfontolás után azonban találatot kiút. Az újkor technika egész sereg segédeszközt teremtett, amellyel a munka gyorsabban alaposabban és sokszor bizony olcsóbban végezhető el. Gondoljunk pl. a nagymosásra. Aki ma még dörgölteti a fehérneműjét, sőt talán maga is nap-hosszat a mosókonyhában áll és keféli a ruhát, készakarva teszi tönkre holmiját s azonfelül teljesen fölösleges módon veszdők. Ma egészen másképp mos az ember: Radiont használ! „Radiont magától mos”, tehát rá hártjuk a tisztítás veszdőségét. Aki így cselekszik, kiméli fehérneműjét, azonfelül takarékoskodik idejével és pénzével.

(—) Azt mondják, hogy a nátha 9 napig tart. Milyen kellemetlen! Kedvtelenek vagyunk és ezáltal a testi gyöngegség által szenved a napi munkánk. Ezért érezzük a nátha következményeit sokkal tovább, még akkor is, ha könnyebb lefolyású volt. Ne tegyük ki magunkat ilyen kellemetlenségeknek. Edzők a tetet, dörzsoljuk be rendszeresen Alpa sósborszesszel. Kérdezzük meg az orvost!

Nemesített szőlővesszők

minden minőségű szőlőfajtából és a következő új fajtákból is u. m. MATTHIAS JÁNOS, PIROVANO, STARK és KOHLMAN dús választékban a legjobb minőségben kaphatók:

JÁN POLÁK

Velké Pavlovice u Hustopecé

Kérjen díjmentes fajta- és árjegyzéket 70 külföldi szőlőfajtáról

Nem lesz olcsóbb a cukor.

A közelmúltban parlamenti vita folyt arról, hogy a cukor árát kgr-ként 1'40 Ké-vel szállítsák le. Ebből a követelésből azonban aligha lesz valami, miután a cukorkartellben érdekelt cseh agrárpárt hallani sem akar a cukor árának leszállításáról.

Ennek következtében továbbra is megmarad az a semmiképpen sem indokolható állapot, hogy a tőlünk külföldre szállított cukor kilóját a német munkás kgr-ént alig 80 fillérért vásárolja, míg ugyanazért mi idehaza 6.— 6'20 Ké-t fizetünk.

Tehát egyenesen nekünk kell megfizetnünk, hogy a hamburgi munkás olcsó csehszlovák cukrot fogyasszon! Nem különös ez?

Az elmúlt napokban a cukorkartell ré-

széről néhézmenyesték, hogy a hamburgi kikötőbe irányított nyers cukor kilogrammját 30 fill. szállítás terhele s így a méter mázsánként eladott cukorért voltaképpen 3 koronát kap, mivelhogy a 30 korona többet a szállítás emészt fel. Ebből az elhangzott panaszból is az tűnik ki, hogy a cukorkartell a nyerscukor métermázsájért 36 koronát kap, ami kilogrammonként 36 fillért jelent.

Az elmondott példák a napnál fényesebben igazolják azon állításunkat, hogy mindaddig, amíg a mai irányított gazdaságpolitika következtében nagyarányúvált karteletket meg nem szüntetik, nem lehet remény arra, hogy a gazdasági életben lényeges javulás következzen és addig mindig számolnunk kell többszázszentes munkanélküli tömeggel.

— —

— Dóka István. — A régi Lévnák egyik jellegzetes alakja távozott el ismét sorainkból: Dóka István, a mindenki által ismert és közkedvelt Pista bácsi. Halála váratlanul következett be és a nagyszámú rokonságon kívül gyászolta őt minden lévai, mert ennek a városnak egyik méltó képviselője volt. Dóka István elhunytával egy gerinces emberrel lett kevesebb ebben a városban. Igazságszerete nem fűt megalkuvás, megalkodást, mintaképe volt a közelében szereplő fiztákező embernek és ahol olya tapasztalat, amit meggyőződése helyesolni nem tudott, küzdött ellene és ha ez nem vezetett eredményre, akkor inkább félreállt. Nem kereste a hatalmasok, a nagyurak barátságát, függetlenségét mindenkiel szemben megőrizte: egyéniség volt és az is maradt. Temetésén a kedvesöten időjárás dacára a lévaiak társadalmi és felekezeti különbség nélkül nagy főmehben vettek részt. Dóka Istvánban lapunk is egyik legérgebb észinte barátját gyászolja. Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.

— Megint drágul a szappan. Prágai jelentés szerint a szappankartell ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy március 1-vel újabb 30 fillérral emelik a szappan árát. Az elsőrendű minőségű szinszappan árát 5.60 koronában a másodrendű szinszappanét 5.20 koronában a terpentinszappanét 6.10 koronában állapították meg, míg a márkás toalettszappanokat 2.50 koronával 15 koronára drágitották.

Mi történik másutt!

„Nyitrávámegye“ írja:

A városi népkonyhákban december és január hónapokban 10772 ebédet szolgáltattak ki 2'80 koronájával, összesen 30.161 korona értékben. — A város pályázatot ír ki a szükségglakások terveire. 250 lakást építenek (szoba, konyha és mellékhelyiségek) A lakbér legfeljebb havi 60 korona. — Pályázatot írnak ki plébániából készült szemét bödönökre minden háztartás részére, továbbá a bödönöket elszállító autójárműre.

„Érsekujvár és Vidéke“ írja:

Megkezdődnek az új parkok munkálatai Érsekujvárott. Mint ismeretes, Érsekujvár városa az elmúlt évben 33 holdat megvásárolt az érsekujvári Szigetből, amelyet parkosításra és közegészségügyi célokra kíván felhasználni. A határozat már jogerőre emelkedett s március elsején a város már jogerőnyesen a Sziget birtokába lép. Amint a tavaszi időjárás beáll, megkezdődnek a parkosítási munkálatok. Legelőszörban az SK Nové Zámky új sporttelepét fogják elkészíteni. Ugyanakkor erőteljesen megindul a Bernolák-

tér parkosítása. A vasut előtti tér parkosítása még nem kezdődhetik meg, mert ennek a területnek a város javára való írása még nem következett be. Ebben az ügyben a vasutügyi minisztérium már a közeljövőben határozni fog.

Érsekujvárott behozták az egyirányú közlekedés rendjét a belvárosban. Az új rendet az országos hivatal hagyta jóvá, mert a város legforgalmasabb pontjain a járművek s a járókelők már komoly veszélynek voltak kitéve. Az újvári Bafa ház előtt állandóan forgalmi rendőr fog állni s az fogja irányítani a kocsikat. Az első napokban még elég rendszertelenül ment a közlekedés, de az újváriak remélik, hogy még a vidéki szekerek is betanulnak a dologba.

„Komáromi Lapok“ írja:

A rendőrségnek üdvös intézkedését olvastuk plakátokon. Helyeseljük, amit a rendőrség kíván: moziban, színházteremben s egyéb nyilvános helyiségben nem szabad a kabátokat, kalapokat, ruhadarabokat a székre tenni, szertedobálva akadályozni a többiek kényelmét, szabad mozgását és esetleg kilitását is. Az intézkedést helyeseljük s kívánjuk, hogy a közönség a jövő téli szezonig ne felejtse el ezt s tartsa magát hozzá. Bizonyos, hogy számos panasz merült föl a mozilátogatók s a színházi közönség körében az egymásrahalmozott kabátok miatt. Sokszor valóságos fogalmi akadályt képezett a széksor között. Ott van a ruhatár: használják azt. S így legalább a termék jól futve is lesznek...

Čis. jed. E 3377/32. 61.

Elekučná vec vymáhajúcej strany Dr. Ludevít Kaiser advokát v Leviciach. proti povinnej strane pre 14 000 Kč s prisl.

VYHLÁŠKA O DRAŽBE

Dňa 22. marca 1937. o 11. hod. dopol. budú v Leviciach vo Vojanskej ul. vo verejnej dražbe predávané tieto veci:
 1 pisaci stroj "Underveed", 1 pisaci stól, 1 skriňa na spisy, 10 náhrobníkov 20 náhrobníkov svédských a slezských 14 náhrobníkov, 1 malý pisaci stolík, 3 lamp radio, 3. dielná skriňa, 1 skriňa na knihy a 40 knihami, 1 pohovka, 1 stolič, 2 stoličky, 1 stolík, 3 koberec, 4 olejové obrazy, 1 vitrín, 1 jedálňový stól, 4 stoličky, 1 pohovka, 4 olejové obrazy 1 prehoz na pohovku, 1 stojan, 1 toalet 1 koberec, 2 nočné skrnky, 10 náhrobných kamenov 3 náhrobník

Vyvzvanie, aby sa podávalo, stane sa až za pol hodiny po dobe vyševedenej. Medzitím možno veci prehliadnúť Okresný súd v Leviciach odd. VI. dňa 1. marca 1937.

Apró hirdetések

Minden szó 40 fillér, a legkisebb hirdetés ára 4 fillér.

Két szobás lakás, belvárosban azonnal kiadó

Bútorozott szoba egy vagy két úr részére **kiadó** Jókai u. 11.

Jókarban lévő zongora igen jutányosan, részletfizetéssel is **eladó** Kollár u. 33.

Borzangpálinka elsőrendű kapható Ványa Sándor szerkesztőjében Vámos I. adány, Megbízásokat elfogad Jakab Jenő mechanikus, Turay-ház, Flóra-ut.

Bútorozott szoba teljes ellátással egy vagy két személy részére **kiadó** febr. 1-től Szepesi u. 12. Breznayné.

Sofőr, aki egyébként géplakatos **állást keres** lehetőleg gazdaságban. Erdekldni lehet Kovácsnál V. ucca 31. Majoralja.

Egy szobás modern lakást keresek előszobával, lehetőleg fürdőszobával március, vagy április elsejére.

Eladó nagyobb családi ház a belvárosban

Megvételre keresek kisebb családi házat

Ötszobás összkomfortos modern lakást, lehetőleg kerttel legkésőbb július 1-re bérebevesznék

Nyugdíjas tisztviselő június 1-re **három vagy négy szobás lakást keres** lehetőleg kerttel

Jégszekrény jutányosan eladó. Szepesi u. 12 l.

Különbejárátú bútorozott szoba csettel teljes ellátással **kiadó** Ugyanott jó házikoszt kapható Szepesi u. 12. I. em

Gimnazisták figyelmébe! Francia oktatást kezdenék. A legegészségesebb tanítási franczia beszédet elsajátíthatja. Hajlandó vagyok házilag is órákat elvállalni.

Címek a kiadóban Súr utca 3. szám.

SPORT

V i v á s.

Szlovenszko csapatbajnokságai Pöstyénben.

A csehszlovák vívósövetség az 1937 évi szlovenszko csapatbajnokság megrendezésével ismét a pöstyéni Spadafóra vívóklubot bizta meg. A bajnoki versenyek a pöstyéni GRAND-HOTEL ROYAL termeiben március hó 20, 21-én bonyolítottak le. A győztes csapat a bajnoki címen kívül a Hajderabadi Maharadzsa 1934 évben a pöstyéni Spadafóra vívóklubnak adományozott vándorserleget is is megnyeri.

Ebben az évben a bajnoki versenyek iránt igen nagy az érdeklődés, amelyen nemcsak a pozsonyi vívóklubok, az LTE ujonnan átszerzett vívószakosztálya, de az újból életre keltett KAC vívócsapatjának részvételével is számolni kell. A Spadafóra vívóklub a furdőigazgató ságnál nagyobb mérvű engedményt járt ki a vívók, valamint a verseny iránt érdeklődők részére, e szerint a lakás és teljes ellátás napi 42 Ké-be kerül. A verseny propozícióit az összes klubok már megkapták.

LTE-SPADAFORA

barátságos mérkőzése Lévnán.

Vasárnap d. u. a Kaszinó nagytermében a pöstyéni Spadafóra vívói látta vendégül barátságos mérkőzésen az LTE vívószakosztálya. A mérkőzés eredményei a következők: **Férfi törvívás 10:6** a Spadafóra javára. Egyéni versenyek: Wollner 4:0, Blum 3:1, Zelnay 2:2, Ritter 1:3, Gyapay 3:1, Sós 2:2, Halász 1:3, Nagy 0:4. **Női törvívás.** Eötvös (Pöstyén) 4:0, Bolemann 3:1, Sósné 2:2, Vidličkáné 1:3, Simonyi 0:4. **Férfi kardvívás: 10:6** az LTE javára. Egyéni verseny: Gyapay 3:1, Sós 3:1, Schlésinger 1:3, Wollner 1:3, Winter 2:2, Krajtsi 0:4, Richter 3:1. Az előző álló számok a győzelmet jelentik, míg a második számok a vereséget.

ASZTALTENISZ.

Szikra-Komáromi LE 6:3. 3:6

Február hó 28-án a Komáromi Leány Egylet csapata a Juventus asztalt-

niszezőivel lejátszott mérkőzés után a Szikra csapatával mérkőzött. A revans mérkőzést Komáromban vasárnap d. u. játszották le, amelyen a Szikra csapata 6:3 arányú vereséget szenvedett a megerősített komáromiaktól.

A Makabi kultúrelőadásait pénteken folyó hó 12-én folytatja. Ez alkalommal Palesztina gazdasági berendezkedése kerül ismertetésre.

A Čsl. Túrista klub lévai fiókjának közgyűlése. A čsl. turista klub lévai fiókja évi rendes közgyűlést márc. 10-én fél 7 órakor tartja a gimnázium rajztermében, melyre a tagokat ezuton is meghívja. Targysorozat: Elnöki megnyitó. A megyei delegátus felszólalása. A tur. megye elismerő oklevelének átnyújtása Otyпка főzskapitányának. Az előző közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. A fiztikar jelentése. A felmentvény megadása. A választmányt kiegészítő választások. Esetleges indítványok.

Születés házasság, halál:

Születés: Zrebeny Sándor, Dekyský Katalin; halvaszületett leány, Pleva István, Fekete Gizella; fiú Tibor, Grünfeld Adolf, Hlavács Janka; fiú András, Bayer András, Lukács Rozália; leány Berta, Szenci Dániel, Taris Anna; fiú Iván Dániel, Gálík Béla, János Katalin; fiú Antal, Bongya József, Záhorsky Mária; fiú József, Milan.

Házasság: Rosenberg Jenő, Glauher Friderika izr. Baroska János, Bayer Ilona ág. h. ev.

Halál: Trgo Károly 61 éves, Kollmann Teréz 72 éves, Dóka István 63 éves Drobny Gizella 3 éves, Schweiger Miksa 53 éves, Vician László Milán 5 hetes.

„LÉVAI UJSÁG“ gazdasági kulturális és hírközlési hetilap, megjelenik minden szerdán. — Főszerkesztő: Dr. STRASSER ELEMER — Felelős szerkesztő és kiadó: AKÜCS ERNŐ dipl. agr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Léva Súr u. 3. Telefon: 19 — Nyemjia Laufer Ernő nyomdáján Zseliz — Elfizetési díj: egészévre 48.—, félévre 24.—, negyedévre 12.— Ké. egyes szám ára 1-fillér. Három példány megtartása elfizetésnek számít. Hirdetések tarifa szerint a kiadóhivatalban adhatók Gyakori hirdetéseknek engedmény. — Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők. Kéziratokat nem öntünk meg és nem adunk vissza. — A postabélyeg használatát a bratislavai posta- és távírdai igazgatóság lévai feladóhely 109.976. V — 1934 szám alatti engedélyozte.